

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.003/2016/4.

A tanács tagjai: . Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. ... ügyvéd

Az alperes: Országos Rendőr-főkapitány

Az alperes képviselője: Dr. ... jogtanácsos

A per tárgya: rendészeti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálati kérelem sorszáma: 4.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma és kelte: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. szeptember 29. napján kelt 27.K.31.378/2015/3. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.K.31.378/2015/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2013. március 7. napján további 40-50 ismeretlen személlyel együtt behatolt a Fidesz Magyar Polgári Szövetség székházának területére, ahol tüntetést tartottak.
- [2] A BRFK Korruptciós és Gazdasági Bűnözés Elleni Főosztálya a fenti események miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő

csoportosan elkövetett garázdaság büntett gyanúja miatt 2013. március 22. napján nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen, majd az eljárása során, 2013. március 29. napján 7 órakor a felperest lakóhelyéről - gyanúsított kihallgatása céljából, 1 óra 3 perc időtartamban - előállította. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az előállítás jogalapja a a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés b) pontja volt.

- [3] Az előállítással szemben a felperes panaszt terjesztett elő, hivatkozva arra, hogy a 2013. március 7-i események során maga fordult az ott megjelenő egyenruhás rendőrökhöz, akik előtt azonosította magát, az adatait, nyilatkozatát felvették, így a rendőrség előtt személye és a helyszínen tett nyilatkozata ismert volt. Kifogásolta továbbá, hogy március 7-e és 29-e között részére idézést nem kézbesítettek, pedig ha kapott volna, akkor a rendőrségen önként megjelent volna.
- [4] A Panasztestület a 123/2014. (VI. 12.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy alapjogot sértő intézkedés nem történt, így a panaszt Budapest Rendőrfőkapitányához (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) áttette.
- [5] Az elsőfokú hatóság a határozatával a felperes panaszát elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2014. december 3. napján kelt 29000/105/913-3/2014.P. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozatában megállapította, hogy a büntetőeljárás eredményes befejezéséhez szükségessé vált a nyomozati cselekmények összehangolt végrehajtása, melynek keretében a felperes és társai egyidejű előállítására és kihallgatására került sor. Ez viszont felvetette volna az érintettek összebeszélésének veszélyét, így a felperes előállítása az Rtv. 15. §, valamint a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján jogszerű volt.

Az elsőfokú ítélet

- [6] Az alperes határozatával szemben a felperes keresetet terjesztett elő, kérve annak felülvizsgálatát, eredményeként ezen határozatának - új eljárásra kötelezés melletti - hatályon kívül helyezését.
- [7] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte, azzal, hogy a panasz az előállítás jogszerűségét érintően alapos. Az ítélet indokolása szerint a felperes eljárási jogszabálysértésekre történő hivatkozása nem volt alapos, azonban az alperesi határozatban foglaltak az előállítás jogszerűségét nem támasztották alá. Az Rtv. 15. §-a, valamint a 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint az előállításról a a rendőrség mérlegelési jogkörében eljárva dönthetett, melynek során az intézkedés arányosságát vizsgálni kellett. Ennek során értékelte, hogy az eljárás alapjául szolgáló cselekmény és az előállítás között 22

nap, a nyomozás elrendelése és az előállítás között 7 nap telt el, így amennyiben a felperes a társaival össze kívánt volna beszélni, ezen idő alatt megtehetette volna, az alperes pedig a határozatában semmilyen olyan körülményre nem hivatkozott, amely röviddel az előállítás előtt jutott volna a tudomására és amelyből arra lehetett volna következtetni, hogy az összebeszélés megakadályozása érdekében az előállítás szükséges lett volna.

- [8] Az elsőfokú ítélet kitért arra, hogy amennyiben felmerült volna, hogy a felperes a bizonyítást megnehezítené, vagy megghiúsítaná, vagy veszélyeztetné, úgy a rendőrségnek egyéb eszköze is rendelkezésre állhatott volna ezek megakadályozására, így a felperest őrizetbe vehette volna, illetőleg kezdeményezhette volna az előzetes letartóztatását.
- [9] Az elsőfokú ítélet megállapította azonban, hogy az alperes a határozatában semmi olyan konkrétumot nem jelölt meg, amelyből az lenne megállapítható, hogy egyáltalán összebeszért volna bárkivel, továbbá az eljárásban az alperes által sem vitatottan a meghallgatására való idézésére kísérlet sem történt. Az alperes beosztottjai pedig a a büntetőeljárás alapjául szolgáló cselekmény időpontjában a helyszínen jelen voltak, így amennyiben arra a megállapításra jutottak volna, hogy a felperes bűncselekményt követ el, őt jogszerűen előállíthatták volna.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte, mivel az álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdését, a 339. § (1) bekezdését, valamint a 339/A. § rendelkezéseit. Előadta, hogy az Rtv. rendelkezései lehetőséget biztosítanak az előállítás elrendelésére, melynek az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján egyetlen törvényi feltétele az, hogy az érintett személy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható legyen, amely feltétel a perbeli esetben fennállt.
- [11] Az alperesi hivatkozások szerint a hatóság előtti megjelenés biztosítására elsősorban nem az idézés az alkalmas, mivel a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 67. § (2) bekezdés a) pontja szerint annak tartalmaznia kell azt, hogy az érintett személynek hol és milyen minőségben kell megjelennie. Az hogy a hatóság mely esetekben él az idézés és mely esetekben az előállítás intézményével, nyomozástechnikai kérdés. A perbeli esetben pedig a felperes nem bizonyította nyilvánvalóan aránytalan hátrány bekövetkezését. Az előállításnál pedig enyhébb intézkedést az Rtv. nem tartalmaz, így fel sem merülhetett az arányosság sérelme.
- [12] Az alperes kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a felperes terhére értékelte, miért nem az előállításnál korlátozóbb őrizetbe

vételt alkalmazta, így a véleménye szerint az ítéleti indokolás önmagával ellentétben állt az arányosság vizsgálata tekintetében.

- [13] A felülvizsgálati kérelem végül kitért arra, hogy az alperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság jogellenes utasítást adott az új eljárásra, amikor arra kötelezte az elsőfokú hatóságot, hogy a kifogásnak adjon helyt, ezzel ugyanis elvonta a hatóság hatáskörét, mérlegelési jogkörét.
- [14] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte, fenntartva a per során tett nyilatkozatait.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [16] A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275. § (1) bekezdésére figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt és a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A tényállás megállapítása során jogszabálysértést a rögzített tényállás iratellenessége vagy a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint. Ilyen jogsértést a Kúria azonban nem tárt fel.
- [17] A Kúria mindenben osztotta az elsőfokú bíróság ítéletben kifejtetteket, csupán a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel mutat rá a következőkre:
- [18] Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható. Ezen rendelkezés szerint tehát az előállítás kérdésben való döntés a rendőr mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [19] Az Rtv. 15. § (1) bekezdése a rendőri intézkedéssel kapcsolatosan az arányosság követelményét, a (2) bekezdése a szubszidiaritás követelményét rögzíti.
- [20] Az elsőfokú bíróság az ügy egyedi körülményeit megfelelően értékelte, a határozatában okszerűen megindokolta, hogy az alperesi határozatban szereplő indokolást milyen okból tartotta okszerűtlennek, így a közigazgatási határozatot a Pp. 339/B. § rendelkezéseire tekintettel jogszerűen helyezte hatályon kívül.
- [21] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel mutat rá a Kúria, hogy a fél eljárási cselekményen való részvételének biztosítása elsősorban idézéssel biztosítandó. Az idézés az Rtv. rendszerében vett rendőri intézkedést nem igényel, így az nem került az Rtv. V. fejezetében elhelyezésre. Ezt az értelmezést támasztja alá a Be. 67. § (1) bekezdése is kimondva, hogy ha e törvény kivételt nem tesz, a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság azt idézi, akinek a jelenléte az eljárási cselekménynél kötelező, illetőleg azt értesíti, akinek a jelenléte nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi.

- [22] Tévesen értékelte továbbá az alperes az elsőfokú ítélet indoklását, az ugyanis csupán a tényállás alátámasztása körében hivatkozott arra, hogy az eljárás során nem merült arra vonatkozóan adat, hogy a felperes a bizonyítást megghiúsítaná, megnehezítené, vagy veszélyeztetné. Nem tárta fel azonban alperesi jogszabálysértést azzal kapcsolatban, hogy nem került sor a felperes őrizetének, vagy előzetes letartóztatásának elrendelésére.
- [23] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a felperesnek a perben „nyilvánvalóan aránytalan hátrány” bekövetkezését kellett volna bizonyítania. A lehető legkevesebb korlátozással járó intézkedésnél nagyobb korlátozás az Rtv. 15. § (2) bekezdése alapján már az alkalmazott intézkedés jogszerűtlenségét eredményezi, nem szükséges ezen felül az Rtv. 15. § (1) bekezdésének megsértését is bizonyítani.
- [24] Az elsőfokú bíróság továbbá nem követett el jogszabálysértést, amikor az irányadó tényállás mellett arra kötelezte az elsőfokú hatóságot, hogy a panasznak az előállítás jogszerűtlensége tekintetében helyt kell adnia. Ezen ügytípust érintően ugyanis a bíróság megváltoztatási jogkörrel nem rendelkezik, amely nem jelenti viszont azt, hogy a konkrét ügyben irányadó helyes jogi következtetést ne vonhatná le. A közigazgatási hatóságoknak az első- és másodfokú határozataik meghozatala során lehetőségük volt az előállítás indokait előadni és indokait kifejteni. Az ezzel szemben indított közigazgatási per lényege ezek jogszerűségének felülvizsgálata volt. Figyelemmel arra, hogy jelen perben az előállítás indokai nem voltak elégségesek az előállítás jogszerűségének alátámasztására, így az fogalmilag jogszerűtlennek tekinthető. A hatóságnak nincs lehetősége arra, hogy a határozatai hatályon kívül helyezését követően a megismételt eljárásban a döntését a bírósági ítélet indokolásában foglaltaktól eltérő új indokokra alapítsa.
- [25] A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, ugyanis az a felülvizsgálati kérelemben felhívott jogszabályokat nem sértette meg.

Az döntés elvi tartalma

- [26] *A rendőrség által alkalmazott előállítás jogszerűségét az adott ügy sajátosságai mellett kell vizsgálni. Az előállításig eltelt időnek a jogszerűség szempontjából jelentősége van.*
- [27] *A közigazgatási hatóság a hatályon kívül helyezést követően lefolytatott eljárásban köteles a bíróság iránymutatásainak megfelelően eljárni. Az előállítás alapügyben hivatkozott indokain túl újabb indokokra nem alapozhatja a határozatát.*

Záró rész

- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

- [29] A Kúria a pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapulvételével kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [30] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése szerint felmerült felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. június 1.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő